

با تلاش دانشمندان جوان رخ می دهد؛ انقلاب فرهنگی در آذربایجان

باش سؤز یئرینه:

مناسبتها در آذربایجان

ایامی را که در آن قرار داریم، یکی از پرمناسبت ترین ایام سال برای آذربایجان و جنبش ملی، مدنی آن است. ۲۲ فوریه، ۲ اسفند به مناسبت مبارزات بنگلادشیا در برابر پاکستان برای پاسداشت زبان مادری‌شان، روز جهانی زبان مادری نام گرفته است. همه سالها تورکهای آذربایجان بنا به وسع خود به گرامی‌داشت این روز می‌پردازند. به مانند دیگر مناسبتها که در اوایل، بنا به ناآشنایی آن مانع چندان از طرف دولت برای آن به وجود نمی‌آید، در چند سال اول گرامی‌داشت روز جهانی زبان مادری، اگر چه کمک شایان توجهی از طرف دولت صورت نمی‌گرفت، اما حداقل از دادن مجوز امتناع نمی‌شد. اما سال گذشته مجوز کنکراهی به این مناسبت در آستانه برگزاری در تبریز لغو شد و امسال نیز با تکرار مشابه آن در تهران عزم دولت برای مقابله با چنین برنامه‌هایی آشکار شد. البته مراسم چندی در تبریز و ارومیه برگزار شد که این نیز حاکی از عزم آذربایجان برای استفاده از کوچکترین امکان و فرصت می‌باشد. اما مناسبت دیگر ۲۶ فوریه، ۷ اسفند، روز قتل عام شیعیان خوجالی واقع در قه‌باغ اشغالی است. در این روز که شهر ۷ هزار نفری خوجالی توسط داشنکهای ارمنی با خاک و خون یکسان شد حال و هوای عجیبی در آذربایجان قابل مشاهده است. از یک طرف غم چنین فاجعه هولناک انسانی و از دیگر طرف مقاومت دولت در برابر برگزاری مراسمهای بزرگداشت مسالمت‌آمیزی که در قانون اساسی نیز پیش‌بینی شده است، انسان آذربایجانی را به سختی می‌آزرد. این آزرده‌گی با یادآوری تظاهرات سالانه ارمنه در ۲۴ آوریل به مناسبت قتل عام ادعایی ارمنه در تورکیه عثمانی، بیشتر می‌شود. باستی یادآور شد که ایران در بین ۵۶ کشور اسلامی تنها کشوری است که ارمنه در آن علیه تورکیه مسلمان به ابراز احساسات می‌پردازند. امسال همزمان با این ایام مراسمی در شهر قم به دعوت طلاب تورک برگزار شد که با برخورداری شدید امنیتی که با آن انجام گرفت، می‌توان آن را ناکام نامید. اما با فاصله بسیار کوتاهی از این ناکامی در قم موفقیت بسیار بزرگی در تبریز به دست آمد. شور و شعور مراسم خودجوش اعتراضی تبریز به حدی بود که برخی روزنامه‌های سراسری را همزمان با رادیو و تلویزیون تبریز وادار به تحریف این واقعه و تقلیل آن به تجمع ترقه فروشان نمود. ناشناخته بودن دستگیر شدگان در این مراسم خبر از پیوستن خیل عظیمی به جنبش هویت‌طلب آذربایجان دارد. مناسبت دیگر ۸ مارس، ۱۵ اسفند، روز جهانی زن است. این مناسبت یکی از برنامه‌هایی است که هنوز نظرات واحدی در سطح آذربایجان برای آن وجود ندارد. در یکی از سالهای گذشته مراسم بزرگداشتی در دانشگاه الزهرا از طرف دختران آذربایجان برگزار شد. اما متأسفانه این حرکت در این نقطه محدود ماند. به نظر می‌رسد حقوق زنان یکی از انسانی ترین و پرطرفدارترین موضوعاتی است که باید مورد توجه قرار گیرد تا نقض حقوق زنان آذربایجان تا حد امکان به حداقل کاهش یابد. اما مناسبتی که از همه دردناکتر به نظر می‌رسد، فاجعه «جیلولو» می‌باشد. شاخه‌ای از ارمنیان - مسیحیان گریگوری - که در اصطلاح محلی جیلو نامیده می‌شوند، همزمان با اشتغال تورکیه عثمانی به جنگ با اروپایی‌ها با فکر ایجاد ارمنستان بزرگ - شرق تورکیه، شمال غرب ایران، قفقاز و قسمتهای از عراق - به پاکسازی قومی در شهرهای اورمو، خوی، سلماس می‌پردازند، که با لطف خداوند و یاری دولت تورکیه عثمانی بلای ارمنه از سر مسلمانان رفع می‌گردد. این بخشی از تاریخ دردناک آذربایجان است که داغ آن را فقط در سینه آذربایجان می‌توان یافت و هنوز در کمال تعجب و تأسف هیچ اقدام رسمی برای شناخت و ضبط آن انجام نشده است. حتی تمام حرکات داوطلبانه نیز به نحوی بایکوت شده اند و به دیده تردید به آنها نگریسته شده است. ناآرامیهای کوردها در زمان ضعف دولت مرکزی ایران و تورکیه عثمانی نیز قرین این ایام است. این

ادامه در صفحه بعد

با تغییر الفبای عربی به سیریلیک و از سیریلیک به لاتین در آذربایجان، ارتباط و مبادلات فرهنگی ندای تورک عملاً قطع شده بود. ناتوانی اکثریت قریب به اتفاق تورک‌ها در خواندن متون تورکی با الفبای لاتین و نیز تحصیل به زبانهای غیر از زبان مادری، آنان را از هر گونه ارتباط متقابل محروم می‌کرد.

با گسترش روزافزون هویت طلبی بین تورک‌های آذربایجانی و با روند صعودی پیوستن جوانان فهیم و دانشمند به این حرکت، رفته رفته کمبودها و کاستی‌های موجود رفع می‌شوند. همانطوریکه در خبرها آمده بود، چندی پیش فرهنگ لغت انگلیسی-تورکی آذربایجانی توسط دانشمند جوان آذربایجان، آقای سعید نجاری کیوی، که با سالها زحمت و تلاش آماده شده بود، چاپ شد. این اثر به اذعان بسیاری، اگرچه حرکتی آغازین بود اما برای آذربایجان ارزشی حیاتی دارد. طبق اطلاعات به دست آمده، آقای نجاری در صدد تکمیل و چاپ جلد‌های بعدی این مجموعه می‌باشند.

در همین راستا و با هدف پر کردن خلایح موجود، یکی دیگر از جوانان خوش فکر و دانشمند آذربایجان، آقای غفور علیپور، دانشجوی هشرودی مقطع فوق لیسانس رشته مهندسی کامپیوتر

تبریز حماسه آفرید

همزمان با ۷ اسفند، ۲۶ فوریه، سالگرد قتل عام شیعیان خوجالی در قه‌باغ آذربایجان، بیش از هزارتن از اهالی تبریز در اقدامی خودجوش و معترضانه در جلوی کلیسای ارمنه در تبریز تجمع کردند تا انزجار و خشم و نفرت خود را از داشنکهای ارمنی و جنایات وحشیانه آن‌ها اعلام کنند. این تجمع با دخالت نیروهای امنیتی و نظامی به درگیری کشیده شد. به گفته شاهدان، میزان شور و شعور به حدی بوده است که حتی پلیس ضد شورش نیز نمی‌توانست این جمعیت را در کنترل خود درآورد. نیروهای نظامی که از گاز اشک آور استفاده می‌کردند حتی در واردی از ضرب و شتم نیز ابراز نداشتند و در چند مورد معترضان را به شدت مصدوم کردند، تنها توانستند «نشان توبوزیان» رئیس خلیفه‌گری ارمنه را در هاله امنیتی خود از معرکه برهاند. عده‌ای از جمعیت معترض به سوی خیابانها سرازیر می‌شدند که مخالفت و عکس‌العمل سرسختانه نیروهای انتظامی مانع از آن شد. در این حرکت عده کثیری از معترضین که اغلب ناشناخته هستند، بازداشت شدند. رادیو و تلویزیون تبریز در اقدامی سوال برانگیز این افراد را عده‌ای ترقه فروش حرفه‌ای و شبکه‌ای دانست که تحریک شده‌اند (!!!). اما در اقدامی سوال برانگیزتر و حیرت‌آور بر لزوم تعلق قره‌باغ به آذربایجان و لزوم تخلیه آن توسط ارمنستان تأکید کرد. طبق نظر برخی آگاهان ارمنه آذربایجان (تبریز، سلماس)، که جمعیتی بیش از ۵۰ هزار نفر ندارند، در سالهای اخیر با مشاهده رشد جریان هویت‌طلب آذربایجان و به دنبال احساس خطر در حال کوچ به سایر مناطق می‌باشند.

کارگران "نساجی تبریز" به اعتصاب خود پایان دادند این کارگران ۶ ماه است حقوق نگرفته‌اند

کارگران کارخانه نساجی تبریز، پس از گذشت نزدیک به ۴۰ روز، به اعتصاب خود پایان دادند. کارگران کارخانه نساجی تبریز از اول بهمن ماه به دلیل عدم پرداخت مطالبات قانونی خود، دست از کار کشیده بودند که به دلیل عدم توجه کارفرمای این واحد تولیدی به پرداخت مطالباتشان، ۵۰ نفر از کارگران این واحد تولیدی در مقابل سازمان کار و آموزش فنی و حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی تجمع کردند. کارگران این کارخانه حقوق ۶ ماه خود را دریافت نکرده بودند.

مارس آیینین ۸-ی، دونالیق
قادین گونونو، بوتون
آذربایجان قادین لارینا
تبریک اندیریک.

دانشگاه تهران، در اقدامی حیرت انگیز، نرم افزار تبدیل الفبای لاتین تورکی آذربایجانی به الفبای عربی تورکی آذربایجانی را بعد از مدت‌ها تلاش ارائه نمود. این نرم افزار قرار بود روز ۲ اسفند، مصادف با ۲۱ فوریه، روز جهانی زبان مادری و طی مراسمی که قرار بود در دانشگاه امیر کبیر برگزار شود، به علاقه‌مندان تقدیم شود، اما تلخی عدم برگزاری این مراسم چیزی نبود که از شیرینی این خدمت ارجمند به آذربایجان و آذربایجانی بکاهد. این نرم افزار به صورت کاملاً رایگان در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد تا با پیمودن راه‌های چند ساله در چند دقیقه شکاف‌های چند ده ساله را پر کند. طبق اطلاعات به دست آمده، آقای علیپور قرار است در آینده‌ای نزدیک نرم افزار تبدیل الفبای سیریلیک به الفبای لاتین و نیز الفبای عربی به الفبای لاتین و همچنین تبدیل فایل اسکن شده الفبای لاتین به الفبای عربی (OCR) و الفبای لاتین تورکی استانبولی به الفبای عربی تورکی آذربایجانی را نیز ارائه دهند. بجاست که از فعالیت‌های ارزنده و شایسته تقدیر آقای علیپور به جوانان پرشور و شعور آذربایجان در حال طرح ریزی گیمی برای آموزش زبان و زبان‌شناسی برای کودکان آذربایجان می‌باشند. ابوالفضل بجانی

تهران بیلی یوردوندا عاشورا و مقاومت شعر آخشامی کنچیر یلدی

سه شنبه گونو آذر آیینین ۹-وندا تهران بیلی یوردونون حقوق فاکولته سینین شیخ انصاری تالاریندا، ادب اوچاغینین (کانونون) طرفیندن «عاشورا و مقاومت» موضوع‌سوالیه بیر شعر آخشامی کنچیر یلدی. بو تۆرنده بؤیوک شاعرلرلر اؤز مقاومت شعرلرین اوخویوب، بو ساحه‌ده دانیشدیلار. اؤنجه دوکتور بیشارتی تهران بیلی یوردونون فنی فاکولته سینین اوستادی عاشورا و تورک ادبیاتی ایله باغلی دانیشدی. بو شعر آخشامیندا شاعیر سعید موغانلی، آذربایجانین مقاومت شعریندن دانیشاراق بیر نچجه شعرده بو ساحه‌ده اوخودو. بو تۆرنده (مراسمه) «بئنی اولاییلار (حادثه‌لر) و آذربایجان مقاومت» نیندن دانییشان اکبر آزاد جینابلاری اولدو. هابئله کهزیر میران عاشورا و تورکلر گۆره دانیشاراق تورکلرین اسلام دونیاسیندا بؤیوک پایلارینا اشاره ائتدی. دئمه‌لی‌دیر تایماز نظمی «خوی، سلماس و اورمیه سوی قیریمی» نندان دانیشب آذربایجان میللتینین اسفند آیینین اوللریندن اوردبیهشت آیینین اورتاسینا کیمی اثرمنی لرله کوردلرین قارشیسیندا (موقایلنده) مقاومتیندن تجلیل ائتدی. او بو ایکی آیی آذربایجان مقاومت آیلاری آدلاندیردی. داود سعید خانانی بو تۆرنده ایکی نمونه مقاومت شعریندن اؤرنک (مثال) گتیرک بو ساحه‌ده چالیشماغا اؤتم (اهیت) و نزمه‌یی ایسته‌دی. بو شعر آخشامیندا مرثیه شاعیری جیناب راد کلباسیک سبکینده فارسجا و تورکجه عاشورا شعرلریندن اوخودو. جیناب رادین اوخودوغو تورکو شعرلری حاضرلرین طرفیندن شیددت‌له آلفیشلاندی. سونرا، کویولو سعید نجاری آذربایجانین مقاومت شعریندن دانیشاراق عروضی سبکین بو شعره او بؤن (مهانگ) اولمادایغینی خاطر لیبیب، چاغداش مقاومت شعرینین بو سبک‌ده یئرلشمه‌سین سؤیله‌دی. بو تۆرنده دانیشانلاردان بیرسی‌سده غفور علیپور جینابلارییدی، جناب علیپور آذربایجان چاغداش مقاومت ادبیاتینا گۆره بیر مقاله اوخودو. بو تۆرنده شاعرلریمیز فرشید دلمقانی، کویولو اکرم نجاری، سیما صمدی و علی انواری اؤز شعرلرینی اوخودولار. اؤیرنجی لردن‌ده نچه‌سی تۆرنه قاتیلاراق بیر نچجه شعر اوخودولار. سوندا، عبدالله اسداللهی جینابلاری، آذربایجان هونرچیلر اوچاغینین طرفیندن دانیشب، شعر اوخودو. بو شعر آخشامی نین آپاراجی لاری آتیلا کیشی‌زاده آذربایجانین مقاومت ادبیاتین گنج شاعیری و سیما دیدار تهران بیلی یوردونون ادب اوچاغی نین دبیری ایدی. او بوچاغ طرفیندن نچجه واخت اؤنجه شعر و موسیقی آخشامی کنچیر یلدی.

قیسسا خبر لر

* **همشهری:** وزارت خارجه آمریکا اداره ویژه برای مقابله با ایران تاسیس می کند.

* **ویژه نامه تورکی** آذربایجانی همشهری روزهای یکشنبه به کوشش مرتضی مجدفر و انیلار صدیق در استان های قزوين، همدان، زنجان، اردبیل، آذربایجان شرقی، غربی و مناطق چندگانه تهران توزیع می شود.

* **همشهری:** انفجار بک بعب صوتی در شهر اهواز شنیده شد.

* **ضرغامی:** ۱۰۰۰ شبکه ماهواره ای در کشور دریافت می شود.

* **آیت الله جوادی آملی:** آمریکا قصد شوراندن حکام منطقه علیه ایران را دارد.

* **اطلاعات به نقل از عطاالله کوبال:** در همایش «هم معنایی» در زبان شناسی و ادبیات: به بیماری مترادف سازی در زبان فارسی دچار شده ایم.

* **عضو هیات علمی و استاد اقتصاد دانشگاه تبریز:** حذف بودجه پژوهشی و تحقیقاتی آذربایجان شرقی از بودجه سال آینده بزرگترین خطر برای این استان است .

* **فرمانده ناحیه مقاومت بسیج سپاه مراغه:** رزمایش مقابله با ناآرامی های شهری توسط بسیجیان در این شهر برگزار شد.

* **مدیر مسئول هفته نامه «آوای ماکو» به دنبال شکایت رییس دانشگاه آزاد اسلامی این شهر برای بار دوم به دادگاه احضار شد.**

* **رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان آذربایجان شرقی:** ۲۲۸ پروژه نیمه تمام در بخش های مختلف استان آذربایجان شرقی وجود دارد.

* **مدیر آبخیزداری استان اردبیل گفت:** در دشت اردبیل سالانه بیش از ۱۲ میلیون متر مکعب از حجم آب سفره های زیرزمینی کاسته می شود که این میزان و رقم بسیار نگران کننده و تامل برانگیز است.

* **استاندار آذربایجان شرقی گفت:** ورزش در این استان جزو فقیرترین بخشهاست.

* **کسری بودجه ایران در سال هشتاد و نه پنج برابر می شود.**

* **بیزینس مانیور:** قیمت هر دلار در سال ۸۵ به ۱۰ هزار ریال می رسد.

* **اهسالی روستای خوشه مهر خواستار جلوگیری از ورود پاسبان کارخانه کاوه سودای مراغه شدند.**

* **نشریه رصد مراغه:** زباله های مراکز درمانی مراغه سلامتی مردم را تهدید می کند.

* **ادامه کم اعتنایی مسئولان آب منطقه ای و بارندگی های پایان سال، غرق شدن محوطه های باستانی «چول تپه» و «پیلوتیسی» واقع در محل احداث سد سهند را بی وقفه پیش می برد.**

* **هفته دوستی کودکان ایران و ارمنستان با حضور مسولان، شخصیت های فرهنگی و نمایندگان رسانه ها در تالار آرنو باباجیان ایروان افتتاح شد.**

* **علی نیکزاد، استاندار اردبیل:** استان اردبیل با دارا بودن بیش از ۶۰۰ هزار هکتار اراضی حاصلخیز و ۳ میلیارد متر مکعب آب و برخورداری از مواهب خدادادی و ویژه نیروی انسانی و منابع سرشار طبیعی و بکر، جای تاسف است که بیکار داشته باشد.

* **وضعیت سفره های آب زیرزمینی در آذربایجان شرقی رضایت بخش نیست.**

* **مدیر کل منابع طبیعی استان اردبیل گفت:** به علت شیوع آفت و بیماری ۲۰۰ هکتار از جنگل های منطقه قینرجه مشکین شهر در آستانه نابودی قرار گرفته است.

* **مبادله تجاری میان روسیه و جمهوری آذربایجان در سال گذشته میلادی بیش از یک میلیارد دلار بود.**

* **نشریه علمی- ورزشی «ایدمان» به مدیر مسئولی بهمن شهرباری و نشریه ادبی- فرهنگی «سینتیک فاناد» به مدیر مسئولی نادر گرجاسی به زبانهای تورکی- فارسی، در دانشگاه شهید رجایی در شرف انتشار هستند.** یورد این تولد مبارک را تبریک می گوید.

کودک ۱۲ ساله آذربایجانی از حق خود دفاع کرد

سید مرتضی جمشیدی، دانش آموز سال اول راهنمایی مدرسه نمونه بحرالعلوم شهرستان گرمی، به نحوه تدریس معلم خود که به زبان فارسی تدریس می کرد و به دانش آموزان اجازه طرح سوال به زبان تورکی نداد، اعتراض کرد. مرتضی گفت که ما نمی توانیم مطالبی را که به صورت فارسی ارایه می شوند را به خوبی درک کنیم و همچنین نمیتوانیم سوالات ایجاد شده در ذهنمان را به زبان فارسی بیان کنیم. آقای مجید، معلم کلاس، وقتی با حمایت سایر دانش آموزان از مرتضی مواجه شد، به خواسته بحق دانش آموزان تن داد و از آن جلسه به بعد تدریس و پرسش و طرح سوال در کلاس با زبان مادری دانش آموزان، تورکی آذربایجانی، صورت می گیرد. بجاست از آقای مجد و سایر معلمان فهیم آذربایجان که که دانش آموزان تورک را درک کرده و و به زبان مادری شان با آنان ارتباط برقرار می کنند، تشکر کنیم. گفتنی است در بسیاری از کلاس های درس آذربایجان این درخواست دانش آموزان معصوم آذربایجانی با عنادورزی معلمان روبه رو می شود. به عنوان مثال در اوایل مهر امسال مهران(بابک) رحیمی، کودک ۶ ساله اهل روستای قیرمیزی قیشلاق شهر قوشاچای به هنگام همین درخواست از معلم خود سیلی خورد که انعکاسهای خبری فراوانی را نیز در پی داشت.

پل تاریخی «دوققوز گؤز» خوی در حال تخریب است

پل قدیمی و تاریخی «دوققوز گؤز» در روستای کسبان از توابع بخش قره ضیالالدین خوی، در حال تخریب و از بین رفتن است. این پل تاریخی که قدمت آن به دوره قاجار می رسد به دلیل داشتن ۹ دهانه به «دوققوز گؤز» معروف بوده و بر روی رودخانه آق چای خوی ساخته شده است. رییس شورای اسلامی قره ضیالالدین و بخشدار این بخش در گفت و گو با خبرنگار ایرنا خواستار توجه سریع به مرمت و بازسازی آن شده و از عدم توجه مسولان نسبت به آن اظهار گلایه کردند. این پل تاریخی که تاکنون سه دهانه آن در جریان سیلابهای سالهای گذشته تخریب شده تنها راه ارتباطی روستای کسبان با بخش قره ضیالالدین است. پل «دوققوز گؤز» ۷۰ متر طول، ۴/۵ متر عرض و پنج متر ارتفاع دارد و با سنگ سفید و آجر بنا شده است. این پل در پنج کیلومتری جاده تراتزیتی خوی - ماکو و بازرگان قرار دارد. بر اساس گزارشهای مردمی، پل «دوققوز گؤز» از ناحیه کانه راه، ستونها، سقف بیرونی در حال تخریب بوده و خطر فرسایش سیل نیز آن را تهدید می کند.

۲۰۰ هکتار از جنگل های ارسباران در حال نابودی است

مدیرکل منابع طبیعی استان اردبیل گفت: با توجه به وجود آفت و بیماری حدود ۲۰۰ هکتار از جنگل های ارسباران به مرحله نابودی رسیده است. رحیم فرزانه گفت: اگر برنامه خاصی در این رابطه تدوین نشود، قسمتی از این جنگل نابود خواهد شد. فرزانه تصریح کرد: متأسفانه هنوز اعتبار لازم برای اجرای این طرح اختصاص نیافته، لذا در صورتی که تامین اعتبار نشود، شاهد نابودی قسمتی از جنگل های ارسباران خواهیم بود. فرزانه گفت: برای طرح اصلاح و مبارزه با بیماری آفت در جنگل ارسباران، حدود ۶۴ میلیون تومان اعتبار خواسته شده است. وی در رابطه با شیوع نوع بیماری و آفت در جنگل ارسباران گفت: این آفت بلوط خوار و نوعی از بیماری قارچی است. فرزانه در خصوص خشکیده شدن قسمتی از صنوبرهای حاشیه رود ارس، گفت: متأسفانه به دلیل وجود یک نوع بیماری به نام «اینتل نارنجی» قسمتی از صنوبرهای حاشیه رود ارس خشکیده شده اند. وی گفت: اگر اقدام اساسی در این مورد صورت نگیرد، بقیه صنوبرها نیز نابود خواهند شد. وی افزود: برای مبارزه با این بیماری حدود ۱۸۰ میلیون تومان درخواست اعتبار شده است.

اراضی کشاورزی دو شهر در معرض نابودی!

اخیراً مواد زائد یک کارخانه شیشه سازی که در مجاورت روستاهای شهرستان های مراغه و بناب قرار دارد موجب آلوده شدن آب منطقه و از بین رفتن بخش زیادی از زمین های حاصلخیز روستاهای خانگاه، ورجویی، دهستان خوشه مهر، روستای ینگه کنه، تازه کنه و دیزج پروانه شده است. موادی که از این کارخانه خارج می شود موجب فرسوده شدن زمین و از بین رفتن محصولات می شود. به طوری که جهاد کشاورزی شهرستان بناب با نصب پلاکاردی کاشت پیاز در برخی از زمین ها که آلوده شده اند را ممنوع کرده است. در ادامه روند آلوده سازی زمین های زراعی چند باغ انگور و سیب نیز تخریب شده و مدیریت کارخانه شیشه سازی به خاطر جلوگیری از شکایت باغداران، غرامت هایی بین ۵ الی ۲۰ میلیون تومان به صاحبان باغ ها پرداخت کرده است. در همین راستا عده ای از کشاورزان تولیدکننده پیاز، کشمش، سیب، سیب زمینی و گردو مشاغل و روستای خود را رها و به شهرهای بزرگ کوچ کرده اند. با بروز این مشکل مردم با مراجعه به فرمانداری بناب خواستار پیگیری و تعطیلی کارخانه شیشه سازی شدند که فرماندار تاکنون اقدام جدی به عمل نیاورده است. بدیهی است عدم توجه مسئولان ذیربط به این موضوع ممکن است آلودگی کارخانه شیشه سازی به مناطق بیشتری سرایت کند که در آن صورت بسیاری از روستاها از سکنه خالی و اهالی آن برای گذران زندگی به شهرها روی آورند.

سینما در خدمت شوینسیم

فیلم سینمایی «کافه تراتزیت» ساخته کامبوزیا پرتو یکی از ویدئو بهترین فیلم های چند سال اخیر است، چرا که همانند بسیاری از فیلم ها و سریال های فارسی توهین ها و اهانت های بسیاری به مردم آذربایجان و آداب و رسوم آن ها شده بود. این فیلم که چندین جایزه داخلی را نیز بدست آورده است، در شهر ماکو و در مرز ایران و تورکیه ضبط شده است. دربخش های متعدد این فیلم به صورت کاملاً محسوس به مردم آذربایجان توهین شده و فرهنگ آن ها مورد تحریف قرار گرفته است. در این فیلم خانواده های آذربایجان، به صورت خانواده هایی کاملاً مرد سالار که هیچ گونه توجهی به حق و حقوق زنان ندارند و زنان همچون برده ای زیر دست مردان هستند، معرفی شده اند فحاشی ها و الفاظ رکیک که در دیالوگ های نقشهای تورکی دیده میشود، مردم آذربایجان را مردمی بد دهن، خشن و بد رفتار معرفی می کند. در بخش های مختلف فیلم فرهنگ های کاملاً طرد شده و نادر در آذربایجان نظیر سیگار کشیدن زنان، اختلافات شدید خانوادگی و... را به مردم آذربایجان نسبت می دهند، درمقابل شخصیت های فارسی را کاملاً مشخص و متمددن و پر خوردار از همه کمالات انسانی جلوه میدهند (۱۴). متأسفانه این مسائل بسیار دردناک و تاسف برانگیز به دلیل تکرار مکرر در اغلب برنامه های سینما و تلویزیون، به یک امر عادی تبدیل شده است و ما هم اغلب نسبت به آنها بی تفاوت شده ایم.

فارسی در انتهای لیست زبانهای زنده جهان

کاهش کرسی های زبان فارسی در دانشگاه های معتبر خارجی از موضوعاتی است که در یکی دو دهه اخیر، به طور قابل ملاحظه ای در حال افزایش است. این مسئله به گونه ای است که برخی سخن از حذف این کرسی ها در دانشگاه های معتبر جهانی می رانند.

عبدالجبار کاکایی- شاعر و منتقد ادبیات، در این باره در گفت و گو با خبرگزاری مهر تأکید کرد: ما نباید به این بهانه که زبان فارسی مهجور است، دست روی دست بگذاریم بلکه باید به دنبال راه حل باشیم، امروزه در کوچه پس کوچه های شهر هم آموزشگاه های زبان خارجی داریم؛ در حالی که در لندن و یا... آموزشگاه زبان فارسی وجود ندارد. این شاعر و منتقد ادبیات با بیان این مطلب افزود: محدودیت و محجوریت زبان فارسی در حوزه های دیگر هنر مانند نقاشی، هنرهای تجسمی، سینما و تئاتر و... کمتر است و حتی در حوزه داستان نیز کمتر دیده می شود و بیشتر دامنگیر شعر شده است.

عبدالجبار کاکایی خاطر نشان کرد: شعر نیز به خاطر پیوند عمیقی که با بنیانهای اعتقادی و فرهنگی ما دارد و در وهله اول، به عنوان یک ملت مسلمان و شیعه در وهله دوم، به عنوان یک بخش از جامعه فارس زبان (۱۴) جایی پشت سر افغانستان و تاجیکستان قرار داریم و می توان گفت که در انتهای صف زبانهای زنده دنیا هستیم. (همشهری ۱۳۸۰/۱۲)

مسائل سیاسی مانع توسعه توریسم کلیبر شده است

نماینده کلیبر در شورای اسلامی استان آذربایجان شرقی گفت: در بخش کشاورزی با وجود داشتن زمین های بسیار مساعد، کشاورزی بیشتر به صورت دستی و سنتی بوده و شاید کمتر از ۳۰ درصد به شکل مکانیزه صورت می گیرد. وی گفت: سدهای مناسب برای تأمین آب در کشاورزی که یکی از ضروری ترین نیازهای این بخش به شمار می آید، در منطقه ما وجود نداشته و سد خدا آفرین در حال ساخت بوده و سد کلیبر نیز بعد از ۵ سال تبلیغات و جوسازی هنوز به مرحله بهره برداری نرسیده است. تقوی گفت: در بخش توریسم کلیبر، علاوه بر ضعف سرمایه گذاری، یک مانع بزرگ سیاسی به لحاظ حرکت های خاص در منطقه وجود دارد که منطقه را با وجود داشتن زمینه های بسیار مساعد برای این امر که می توانست گره گشای مسایلی از جمله بیکاری شود، را محروم کرده است. وی شرایط حاکم بر جو اجتماعی منطقه را از دیگر مشکلات شهرستان کلیبر خواند.

ادامه از صفحه اول:

نا آرامی ها اگر چه دارای ارزش چندانی برای ثبت نیستند، اما زخمی هر چند کوچک بر زخمهای آذربایجان افزوده اند. این حرکات موزیانه اینک نیز ادامه دارد و پ.ک.ک (حزب کارگران کوردستان) پ.ز.ک (شاخه ایران پ.ک.ک) هر از چندگاهی برای جلب افکار عمومی به شیطنت در آذربایجان می پردازند. با توجه به تحولات عراق (خودمختاری کوردها) و تأثیر آن بر منطقه لزوم برخورد جدی با این تحركات هر چه بیشتر از پیش نمایان می شود. اما شروع تعطیلات عید و افزایش دید و بازدید در آذربایجان را هم می توان مناسبتی برای توفیق اجباری در برقراری ارتباطات مناسب با ملت آذربایجان دانست. اهمیت این موضوع زمانی آشکار می شود که یاد آوری نامییم که همه ساله مراسم تظاهرات ارمنه در تهران بر علیه تورکها و بحثهای مربوط به حماسه کنگره قلمه بابک بعد از تعطیلات عید شروع می شود. از این رو تفکر برای مقابله با فشارهای غیر قانونی دولت بر فعالین آذربایجانی در این موارد، ضروری به نظر می رسد.

ابوالفضل بجانی

Yurd84@mynet.com

سورمولو مودور (مدیر مسئول): کویولو حمید عظیمی

باش یازار (سردبیر): سید مصطفی جمشیدی

بو ساین امکداشلاری (همکاران):

هاجر محمدزاده، معصومه یوسفی، کویولو محمد

پیرقلی، جعفر شیخ پور، توحید احمدی، خضنفر اکبری

نژاد، پریخالی جواد سرو ناز، اکبر کرمی، محمد رضا

تومرائی، حمید امینی